

ประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา
Effectiveness of Learning Management Model in Strengthening Reasoning Ability
and Desirable Characteristics in Labor Law Subject for Vocational Students

บุญเลิศ โปธิ์ข้า¹ พิจิตรา ธงพานิช² และ นิราศ จันทรจิตร์³
Boonlert Phokham,¹ Phichittra Thongpanit² and Nirat Jantharajit³

Article History

Receive: February 28, 2024

Revised: April 3, 2024

Accepted: April 3, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานต่อความสามารถด้านการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประชากรได้แก่ นักศึกษาชั้น ปวช.2 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 36 คน มีพื้นฐานประสบการณ์และบริบทจัดการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มอิสระ แบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน ได้แก่ นักศึกษาระดับชั้น ปวช.2 ห้องที่ 1 จำนวน 20 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบเสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานและห้องที่ 2 จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ เครื่องมือวิจัยได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานมีค่าดัชนีความตรง 0.78 และข้อสอบประเมินความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงาน อำนาจจำแนก 0.5-0.83 ดัชนีความตรง 0.65-0.85 และความเที่ยง ระหว่าง 0.75-0.82 ดำเนินการวิจัยระหว่าง พฤษภาคม-ตุลาคม 2566 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ Independent t-test, Dependent t-test, Oneway MANOVA และ Univariate test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนจากคะแนนเต็ม 45 คะแนน เท่ากับ 20.7 และหลังเรียน 38.9 คะแนนตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน เท่ากับ 42.8 และ 74.9 คะแนนตามลำดับ และ 2) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถให้เหตุผลเท่ากับ 42.8 และ 29.0 คะแนนตามลำดับและคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์เฉลี่ยเท่ากับ 74.9 และ 54.5 ตามลำดับ สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสามารถเสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานในนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้ ควรนำไปปรับใช้เป็นทางเลือกและขยายผลเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านดังกล่าวในวิชากฎหมายแรงงานให้สำเร็จยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแบบจำลอง ; การเสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ; ความสามารถในการให้เหตุผล ; คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ; วิชากฎหมายแรงงาน

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Doctoral Student in Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

³ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Associate Professor, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

ABSTRACT

This research aimed to study effectiveness of the learning management model in strengthening reasoning abilities and desirable characteristics in labor law subjects for vocational students. The population includes 36 second-year vocational certificate students, from the Faculty of Industrial Technology at Nakhon Phanom University with similar backgrounds, experiences and learning contexts. The sample was randomly assigned into 2 classrooms, including 20 second-year Vocational Certificate students in group 1 a trial group who were taught by the learning management model to strengthen reasoning abilities and desirable characteristics in labor law subjects, and 20 students in class 2 as a control group who were taught by the inquiry learning management model. Research tools include the learning management model for strengthening reasoning abilities and desirable characteristics in the labor law subject with a validity index of 0.78 and the assessing reasoning abilities and desirable characteristics in the labor law subject test with a discriminant power of 0.50-0.83, content validity between 0.65-0.85, and reliability coefficient between 0.75-0.82. The research was conducted between May-October 2023. Descriptive data such as percentage, mean, and standard deviation was used to analyze the data, and the difference between the means was tested using an independent t-test, a dependent t-test, a one-way MANOVA, and a univariate test at the significance level of .05. The results found that 1) the experimental group had a post-mean score of reasoning ability, and desirable characteristics were significantly higher than the pre-mean score at the .05 level. According to the total score of 45, the average score before studying was 20.7 and after studying was 38.9, respectively. The average scores for desirable characteristics were 42.8 and 74.9 points within a total of 80 points, respectively, and 2) the experimental group had higher average scores for reasoning abilities and desirable characteristics after learning than the control group with statistical significance at the .05 level, also average reasoning ability scores were 42.8 and 29.0, respectively, and average desirable characteristics scores were 74.9 and 54.5, respectively. The results indicate that a learning management model for strengthen reasoning abilities and desirable characteristics in labor law subjects can enhance reasoning abilities and desirable characteristics of vocational education students. It should be applied as an option and expanded to raise the achievement level of this labor law subject to be more successful in the future.

Keywords : Learning Management Model ; Strengthening Reasoning Ability and Desirable Characteristics ; Reasoning Ability ; Desirable Characteristics ; Labor Law Subject

บทนำ

การสอนวิชากฎหมายในประเทศไทยในปัจจุบันนี้เน้นรูปแบบการสอนโดยการบรรยายซึ่งให้นักศึกษาจะต้องท่องจำตัวบทกฎหมายและแนวคำพิพากษาฎีกาเป็นหลัก โดยเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งง่ายต่อผู้สอนและใช้สอนผู้เรียนจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน แต่มีข้อจำกัดด้านการพัฒนาความคิดรวมทั้งไม่สามารถพัฒนานักศึกษารายบุคคลได้ (Paungmalit, 2016) จากการทบทวนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในต่างประเทศพบว่ามีรูปแบบในการสอนหลากหลายวิธีมากกว่า ตั้งแต่วิธีการถามตอบแบบโซเครตีสซึ่งเป็นวิธีการสอนแบบอุปนัย วิธีการสอบแบบทบทวนและตั้งคำถามซึ่งนักศึกษาจะเรียนรู้ผ่านการถามอาจารย์ในข้อที่สงสัยในชั้นเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญของการเรียนรู้วิชากฎหมายแรงงานจะต้องบรรลุมาตรฐานตามตัวชี้วัดความสามารถผู้เรียนด้านการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งควรมีการสร้างความรู้ในบริบทที่เกี่ยวข้อง มีการใช้ข้อมูลที่หลากหลาย แตกต่าง สามารถนำมาใช้อ้างอิงและตรวจสอบได้ (Ministry of Education, 2017) จากการศึกษาการเรียนรู้อิงรายวิชากฎหมายแรงงานของนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้สอนในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนมพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีเป้าหมายว่าอย่างไรจึงจะสามารถพัฒนาความสามารถของนักศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตรได้ ซึ่งครูผู้สอนล้วนมีความต้องการพัฒนานักศึกษาด้านดังกล่าวเป็นลำดับต้นๆ

กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นมีการผสมผสานการจัดการเรียนรู้หลายรูปแบบตั้งแต่การใช้ปัญหาเป็นฐาน การใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แนวคิดการเรียนรู้โดยให้เหตุผลและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่งมีความหลากหลายซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ให้บรรลุผลเป้าหมายดังกล่าวได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะด้านเหตุและผลที่จะเชื่อมโยงหรือถ่ายโอนไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เผชิญใหม่ๆ ในมุมมองที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนได้ ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จด้านการโต้แย้งในการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลและหลักฐานเชิงประจักษ์ สามารถนำไปใช้ในการสร้างความรู้ในบริบทหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่ใกล้เคียงกันได้ได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Coon and Mitterer, 2011) นอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แนวคิดการให้เหตุผลและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพ โดยการนำแนวคิดมาประยุกต์และออกแบบขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรอบรู้ กระตือรือร้นและมีจิตสำนึกสาธารณะและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ (Bloom, 1976) โดยสรุปสาระสำคัญของแนวคิดที่ควรนำไปใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดการให้เหตุผล (Reasoning Approach) เป็นแนวทางสร้างเงื่อนไขเพื่ออธิบาย สนับสนุน รวมทั้งหาเหตุผลมาสนับสนุนข้อโต้แย้งที่เผชิญและให้เกิดการอธิบายเพื่อหาคำตอบอย่างมีเหตุและผลโดยผู้เรียนจะทำความเข้าใจเหตุการณ์อย่างละเอียดรอบคอบก่อนสรุปและนำไปใช้ ดังนั้นการให้เหตุผลเชื่อมโยงกับข้อคำถามจะต้องเกิดกระบวนการพิสูจน์ เหตุและผล และสามารถนำเหตุผลมาสนับสนุนข้อสรุปใหม่ให้ถูกต้อง น่าเชื่อถือจึงเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Siegler and Alibali, 2005) ด้านนอกจากนี้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivist theory) ยังให้ความสำคัญกับการสนับสนุนผู้เรียนให้เผชิญสถานการณ์ปัญหาและสร้างความเข้าใจ สร้างความหมายและความคิดรวบยอดตามประสบการณ์ความรู้และเงื่อนไขตามบริบทที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนนำมาสังเคราะห์สร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้พื้นฐานเดิมและเชื่อมโยงกับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายก่อนสร้างความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้อื่น (Gagnon and Collay, 2006) ทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning หรือ PBL) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโลกเป็นบริบทของการเรียนรู้ (Learning Context) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อมกันด้วย Tagasilo, Mahahing and Charungsirawat (2019) กล่าวว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนี้เป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาเป็นหลักถ้ามองในแง่ของยุทธศาสตร์การสอน PBL จึงเป็นเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการเผชิญปัญหาด้วยตนเอง จะได้ฝึกทักษะการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ (Srisutham, 2019) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมีหลักการว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนกับปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคมรอบตัวที่อาศัยภายใต้เงื่อนไขของบริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นของการกระทำ พฤติกรรมใดที่ทำแล้วได้รับรางวัลหรือผลบวกและพฤติกรรมใดที่กระทำแล้วไม่ได้รับรางวัลหรือผลเป็นลบ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ภายใต้เงื่อนไขของการกระทำ ซึ่งจะส่งผลให้มนุษย์เลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมที่ตัวเองมีประสบการณ์และคาดหมาย โดยการกระทำที่เป็นบวกหรือการเสริมจะมีแนวโน้มจะกระทำพฤติกรรมนั้นและจะหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่ได้รับผลของการกระทำเป็นลบหรือการลงโทษ ดังนั้นการเกิดพฤติกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมจะขึ้นอยู่กับผลของการกระทำด้วย โดยการเรียนรู้ภายใต้เงื่อนไขในผลของการกระทำดังกล่าวสามารถเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ทั้งจากประสบการณ์ตรง การสังเกตจากตัวแบบหรือการกระทำของผู้อื่นที่สังเกตเห็นซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยอ้อม (Bandura, 1977)

ผู้วิจัยเป็นผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ในงานในนักศึกษาระดับชั้น ปวช.2 พบว่าความสามารถในการให้เหตุผลของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางจากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลตามจุดประสงค์ดังกล่าว โดยได้ทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชาภูมิศาสตร์สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แนวคิดการให้เหตุผลและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมาเป็นแนวทางในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชาภูมิศาสตร์สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ มนุษย์สัมพันธ์และความเชื่อมั่นในตนเอง ต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต โดยร่างรูปแบบการจัดการ

เรียนรู้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์และสร้างความเข้าใจปัญหา ขั้นที่ 3 การสร้างทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาและนำไปปฏิบัติ ขั้นที่ 4 การตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยเหตุผล ขั้นที่ 5 การประเมินผลและสร้างคุณค่าในตัวเอง 4) ปัจจัยทางสังคมและการตอบสนอง 5) ปัจจัยสนับสนุนและแหล่งเรียนรู้ 6) การประเมินผล ครอบคลุมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 6 แผนการเรียนได้แก่ 2.1) สัญญาจ้างแรงงาน 2) พรบ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 3) กฎหมายอุตสาหกรรมและการผลิตบริการ 4) พรบ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 5) พรบ.เงินทดแทน ฉ.1 (พ.ศ.2537) ฉ.2 (พ.ศ.2561) 6) การประกันสังคม รวม 20 ชั่วโมง จากนั้นได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมรวมทั้งให้เสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนได้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการใช้รูปแบบผ่านเกณฑ์คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยง และผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้สอนจริงนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชั้น ปวช.2 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 2 กลุ่มเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวของวิชากฎหมายแรงงานในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2566 โดยผลการวิจัยนอกจากจะเพิ่มความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาแล้ว ผู้วิจัยคาดว่า จะได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานที่มีคุณภาพ มีประสิทธิผลและเป็นทางเลือกในการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายแรงงานในนักศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานต่อความสามารถด้านการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษามีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสนับสนุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดการให้เหตุผล (Reasoning Approach)

การให้เหตุผลเป็นการสร้างสรรค์ขั้นสูงให้เกิดความคิดรวบยอดในตัวเอง เกิดทัศนคติมุ่งมั่นเพื่อหาเหตุผลมาสนับสนุนและให้ข้อสรุปถูกต้องชัดเจนและยุติธรรม (Boonyoung, 2021) การพัฒนาความมีเหตุผลค่อนข้างทำยากจากความแตกต่างด้านความคิดและสติปัญญา การพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลควรจัดเป็นไปอย่างอิสระ เปิดกว้าง มีสมมติฐานชัดเจน สามารถจัดกิจกรรมโต้แย้งด้วยเหตุผล ซึ่งผู้เรียนจะได้รับและส่งผ่านไปสู่การคิดเชิงเหตุและผลในสถานการณ์จริงในชีวิต (Paul, 1993) การให้เหตุผล (Reasoning) เป็นการคิดเชิงตรรกะ (Logical thinking) ประกอบด้วยการให้เหตุผลแบบอุปนัยและนิรนัยเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปเชิงเหตุและผล การให้เหตุผลแบบอุปนัยเป็นการอธิบายสาเหตุของเหตุการณ์ที่เผชิญว่ามีความคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงสถานการณ์ที่เคยเผชิญแล้วนำข้อมูลมาเชื่อมโยงสู่ข้อสรุปและสร้างความคิดรวบยอด ขณะแบบนี้จะเป็นการนำหลักการ ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี หรือความคิดรวบยอดที่มีอยู่แล้วผ่านการเรียนรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญก่อนให้ข้อสรุป (Santrock, 2008) การเอื้อให้ผู้เรียนคิดด้วยเหตุผลขั้นสูงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดแล้วตั้งใจค้นหาเหตุผลที่ถูกต้อง ชัดเจนและยุติธรรมผ่านการให้เหตุผลเชิงตรรกะในการสร้างข้อสรุปที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือได้ สอดคล้องกับ Samon and Levy (2019) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลที่ซับซ้อนกับความคิดรวบยอดพบว่า ผู้มีความสามารถทางสติปัญญาสูงมีการคิด การจำแนกและเชื่อมโยงข้อมูลและประสบการณ์กับความเข้าใจได้ในระดับสูงมากกว่ากลุ่มที่มีระดับสติปัญญาแบบทั่วไป โดยผู้วิจัยประเมินความสามารถในการให้เหตุผล 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) การให้เหตุผลขั้นสูงด้านกระบวนการผ่านการตรวจสอบและการขึ้นนำการให้เหตุผลด้วยตนเอง (Monitoring) 2) การให้เหตุผลขั้นสูงเชิงความคิดรวบยอดโดยการให้ข้อสรุปความรู้มาอธิบายหรือแสดงเหตุผล (Conceptual Metareasoning) 3) การให้เหตุผลขั้นสูงมาใช้ในการสร้างข้อมูลใหม่ (Constructive Metareasoning)

ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการทางสังคม การเรียนรู้สิ่งใหม่จะเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมผ่านการปรับโครงสร้างทางปัญญาให้สมดุลและสร้างความขัดแย้งทางปัญญาขึ้นมา และใช้หลักการ Scaffolding และ ZPD เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ลงตัวและมีความสมบูรณ์ (Long, Clare, Karen, Terri and Kieron, 2011) การเรียนรู้แบบนี้ให้ความสำคัญกับความสนใจของผู้เรียนและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการตั้งคำถามด้วยตนเองและการค้นหาความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีด้านการเรียนรู้แบบรู้คิดได้แก่แนวคิดด้านพัฒนาการด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ของ Piaget (1979) แนวคิดการเรียนรู้ผ่านการรู้คิดในทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดของ Vygotsky (Kozulin, Gindis, Ageyev and Miller, 2003) แนวคิดกระบวนการคิดของ Dewey (1910) และแนวคิดขั้นตอนการเรียนรู้ของ Bruner (1977) ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกัน (Woolfolk, 2010) ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ผ่านกระบวนการเพื่อสร้างความคิดรวบยอดใหม่โดยเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้และประสบการณ์เดิม 2) ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่แทนที่จะใช้วิธีรับมาจากผู้สอน 3) จัดการเรียนรู้ผ่าน Cognitive Process และ Social process 4) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง 5) เกิดความรู้และความเข้าใจจากการค้นหาแทนการได้รับจากภายนอกหรือรับมาจากผู้สอน

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning หรือ PBL)

แนวทางการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยผู้เรียนจะสร้างความรู้ใหม่จากปัญหาที่เผชิญในโลกแห่งความเป็นจริงในบริบทการเรียนรู้ เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาแล้วเกิดความรู้ตามศาสตร์สาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อมกัน Nitko and Brookhart (2011) เห็นว่าการแก้ปัญหาเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องการคำตอบโดยจะใช้เวลาพยายามทางสติปัญญาโดยไม่ได้ใช้วิธีการได้คำตอบมาแบบง่าย ๆ ดังนั้นผู้เรียนจึงจะต้องใช้กระบวนการคิดเชิงเหตุและผลสนับสนุน ประกอบปรับและจัดโครงสร้างการหาคำตอบโดยไม่ใช้ขั้นตอนเฉพาะหรือออกแบบคำตอบล่วงหน้า การสร้างความรู้วิธีนี้จะประยุกต์ประสบการณ์พื้นฐานและการหาเหตุผลเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tagasilo, Mahahing and Charungsirawat (2019) ที่ศึกษาหลักการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยพัฒนาการดำรงชีวิตและพัฒนาผู้เรียนในเนื้อหาวิชาที่มีการแข่งขันได้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

มนุษย์เรียนรู้ผ่านเงื่อนไขของผลของการกระทำโดยเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ทำแล้วได้รางวัลหรือผลการกระทำเป็นบวกและพฤติกรรมใดที่ทำแล้วจะไม่ได้รับรางวัลหรือผลการกระทำเป็นลบ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้มนุษย์เลือกกระทำพฤติกรรมที่ได้รับผลของการกระทำเป็นบวกหรือเสริมแรงและจะหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่ได้รับผลของการกระทำเป็นลบหรือการลงโทษ Phengwan, Prasertsang and Kalam (2022) กล่าวว่า การเรียนรู้ทางสังคมเป็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ เริ่มจากกระบวนการคิดหรือการรับรู้ในสิ่งที่จะเรียนรู้จากนั้นจะสร้างความรู้และนำมาเป็นเงื่อนไขของพฤติกรรม โดยแนวโน้มพฤติกรรมที่จะเกิดมาจากปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสภาพแวดล้อมมักจะมีลักษณะถาวร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bansong, Isarankura Na Ayudhaya and Mekanong (2019) ที่ศึกษา ผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัด ปัจจัยสำคัญได้แก่ พื้นฐานความรู้เดิม เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คุณภาพการสอน และสภาพแวดล้อมที่บ้าน และคุณลักษณะทางจิตวิทยาอันเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

คุณสมบัติที่พึงประสงค์

ลักษณะที่พึงประสงค์เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นลักษณะที่สังคมต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 (Department of Volitional Education, Ministry of Education, 2019) กำหนดให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาบรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีวินัย ความรับผิดชอบ ความรักสามัคคี มนุษย์สัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง สนใจใฝ่รู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน ประหยัด อดทน พึ่งตนเอง ต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความปลอดภัยอาชีวอนามัยการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา (Dungkong and Jumpaluang, 2022)

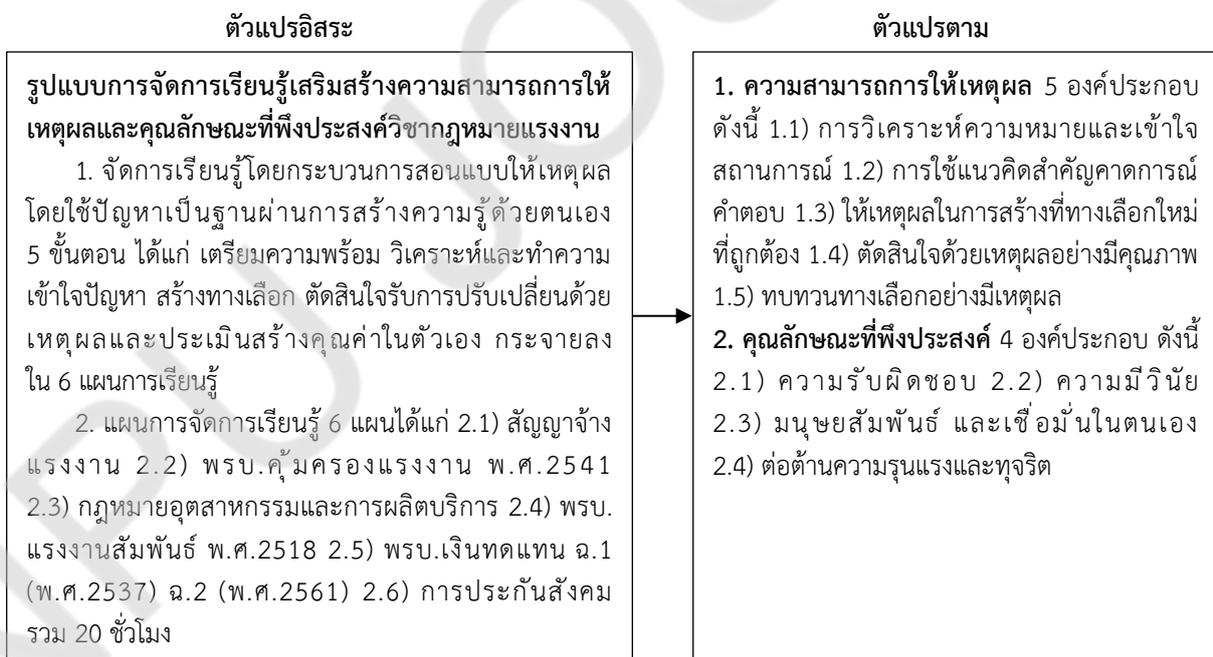
การวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกมา 4 องค์ประกอบเพื่อประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ความมีวินัย 2) ความรับผิดชอบ 3) มนุษย์สัมพันธ์และความเชื่อมั่นในตนเอง 4) ต่อด้านความรุนแรงและการทุจริต

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5 E's of Inquiry-Based Learning)

รูปแบบการเรียนรู้นี้เป็นแบบเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์การแสวงหา ค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Chitman-Booker and Kopp, 2013) อย่างเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ครูผู้สอนจะอำนวยความสะดวก สนับสนุนผู้เรียนให้ค้นหา สืบเสาะแนวทาง และนำมาแก้ปัญหา วิธีนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ไปเชื่อมโยงประเด็นปัญหาและลงมือปฏิบัติตามศักยภาพและความถนัดของตนเองอย่างอิสระ การเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการเกิดขึ้นภายในของผู้เรียนเพื่อจะสร้างความรู้ผ่านการนำประสบการณ์มาเชื่อมโยงเพื่อทำความเข้าใจและสร้างความรู้ใหม่ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ี้ จะพาผู้เรียนไปสู่การพิจารณาข้อโต้แย้งและข้อสงสัยต่างๆ การตรวจสอบจนเป็นวัฏจักรการสืบเสาะ (Inquiry Cycle) ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะการหาความรู้ตามหลักวิทยาศาสตร์ การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1) การสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นขั้นต้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) เป็นขั้นต้นกำหนดประเด็นปัญหาและให้ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานและให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการอธิบายและสรุป 3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) 4) การขยายความรู้ (Elaboration) และ 5) การประเมินผล (Evaluation) (Srisunakrua, Khamhaengpol and Pansuppawat, 2023).

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการสังเคราะห์ห้องศูรูปแบบการเรียนรู้ประเภทต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผู้วิจัยได้นำมาออกแบบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภูมิหมายแรงงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังได้สรุปไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาและยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชาภูมิหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำแนวคิดการให้เหตุผล ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและองค์ความรู้จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวไปจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้เหตุผลภายใต้ 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความหมายและเข้าใจสถานการณ์ 2) การใช้แนวคิดสำคัญคาดการณ์คำตอบ 3) ให้เหตุผลในการสร้างที่ทางเลือกใหม่ที่ถูกต้อง 4) ตัดสินใจ

ด้วยเหตุผลอย่างมีคุณภาพ 5) ทบทวนทางเลือกอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการให้เหตุผลในการเรียน วิชากฎหมายแรงงานและเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 โดยผู้วิจัยเลือกมา 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความมีวินัย 2) ความรับผิดชอบ 3) มนุษย์สัมพันธ์และความเชื่อมั่นในตนเอง 4) ต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต โดยกระจายกิจกรรมสู่แผนการเรียนรู้ 6 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สัญญาจ้างแรงงาน (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พรบ.คุ้มครองแรงงาน 2541 (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องกฎหมายอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องพระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) และ 6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องการประกันสังคม (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) จำนวน 20 แผนการเรียนรู้ ระยะเวลาเรียนรวม 20 ชั่วโมง

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชั้น ปวช.2 ที่เรียนในรายวิชากฎหมายแรงงานที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มเปรียบเทียบนี้วัดก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมระดับชั้น ปวช. 2 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 20 คนกลุ่มที่ 2 จำนวน 16 คนและกลุ่มที่ 3 จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 49 คน ซึ่งนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม มีบริบทพื้นฐานด้านประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ในระดับใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมระดับชั้น ปวช. 2 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 กลุ่มๆ ละ 20 คน และ 16 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน ได้แก่กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ สำหรับใช้เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ประกอบการเปรียบเทียบผลการวิจัยตามเงื่อนไขตัวแปรตามกับกลุ่มทดลอง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มได้ 1 ห้องเป็นกลุ่มทดลองและ 1 ห้องเป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มี 20 แผน ใช้เวลาเรียนแผนละ 1 ชั่วโมงรวม 20 ชั่วโมง โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรสถานศึกษาของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมตามสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการให้เหตุผลและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มุ่งหมายให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาอย่างครอบคลุม เชื่อมโยงประสบการณ์พื้นฐานและออกแบบทางเลือกเพื่อหาคำตอบและสร้างข้อสรุปที่ถูกต้อง นำเชื่อถือ เป็นไปได้ผ่านการให้เหตุผล และข้อโต้แย้งมาสนับสนุน แต่ละแผนมีสาระสำคัญดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) ภาคผนวก ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สัญญาจ้างแรงงาน (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พรบ. คุ้มครองแรงงาน 2541 (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 พระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) และ 6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การประกันสังคม (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีเงื่อนไขให้คะแนน 5 ระดับ

ได้แก่ ระดับ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน และคำนวณดัชนีความตรง (Index of Congruence: IOC.) อยู่ระหว่าง 0.72-0.85 โดยแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและความโดยรวมเหมาะสมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.36 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21

2. แบบทดสอบความสามารถการให้เหตุผลโดยสร้างเป็นแบบอัตนัยเพื่อประเมินผู้เรียน โดยมีเงื่อนไขการให้คะแนนแบบรูปริกส์ 5 ด้านๆ ละ 3 ข้อ รวม 15 ข้อๆ ละ 3 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีองค์ประกอบ 1) ด้านการวิเคราะห์ความหมายและความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาถูกต้องชัดเจนและอธิบายได้พร้อมองค์ความรู้หรือข้อเท็จจริงสนับสนุน 2) ด้านการค้นหาแนวคิดสำคัญพร้อมคาดการณ์คำตอบ ความคิดรวบยอดเหตุการณ์และคำตอบที่ต้องการบรรลุที่เชื่อมโยงเหตุและผล พร้อมอธิบายความเหมือนความต่างได้ 3) ด้านการสร้างทางเลือกเพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างมีคุณภาพผ่านการวิเคราะห์และอ้างอิงความรู้มาสนับสนุน การอธิบายและนำเสนอข้อมูลตัวอย่างการแก้ปัญหาอย่างน่าเชื่อถือภายใต้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 4) ด้านการตัดสินใจยอมรับแนวทางหรือแบบแผนการแก้ปัญหา การค้นหาคำตอบถูกต้อง น่าเชื่อถือสามารถอธิบายเหตุผลและข้อโต้แย้งสนับสนุนได้ 5) ด้านทบทวนทางเลือกการแก้ปัญหาเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผล ประกอบการตัดสินใจและปรับเปลี่ยนแนวทางหรือกระบวนการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ อ้างอิงและอธิบายสถานการณ์อื่นที่ใกล้เคียงได้ ซึ่งแบบทดสอบความสามารถการให้เหตุผลพัฒนาตามแนวคิดของ Whitney and Sabers (1970) มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.33-0.58 ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.50-0.83 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.83

3. แบบทดสอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีข้อคำถาม 16 ข้อ เป็นแบบวัดการประเมินค่า (Rating Scale) ข้อละ 5 คะแนน คะแนนเต็ม 80 คะแนน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบ 2) ความมีวินัย 3) มนุษย์สัมพันธ์และความเชื่อมั่นในตนเอง 4) การต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต โดยนำแบบทดสอบดังกล่าวเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อประเมินความตรงของข้อคำถามกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบซึ่งมีค่าเฉลี่ยความตรง (IOC.) เท่ากับ 0.80 มีค่าความเที่ยงจากการทดสอบแบบประเมิน โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมเอกสารและสื่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา

2. นักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะได้รับการทดสอบด้วยชุดทดสอบเพื่อประเมินความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก่อนการทดลอง โดยรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและทดสอบประเมินนักศึกษาระดับชั้น ปวช.2 ทั้ง 2 กลุ่มในวันและเวลาเดียวกันในเดือน พฤษภาคม 2566

3. ในกลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ รวม 20 แผนการเรียนรู้ใช้เวลาเรียนรู้ 20 ชั่วโมง แต่ละแผนมีสาระสำคัญประกอบด้วย 1) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) ภาคผนวก ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สัญญาจ้างแรงงาน (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 2) พรบ.คุ้มครองแรงงาน 2541 (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 3) เรื่องกฎหมายอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 4) พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 5) พระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) และ 6) การประกันสังคม (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) นำไปจัดการเรียนการสอนตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2566 ถึงเดือน ตุลาคม 2566

4. นักศึกษาที่เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยจะมีการนำเข้าสู่บทเรียน การบรรยาย การมอบหมายงาน การนำเสนอและส่งงาน ตามแผนการจัดการเรียนรู้เดิมที่ปรับปรุงรายละเอียดตามการประเมินในรอบปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 แผนการเรียนรู้ครอบคลุม 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สัญญาจ้างแรงงาน (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 2) พรบ.คุ้มครองแรงงาน 2541 (เวลาเรียน 4 ชั่วโมง) 3) กฎหมายอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 4) พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) 5) พระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2537 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) และ 6) การประกันสังคม (เวลาเรียน 3 ชั่วโมง) รวม 20 ชั่วโมง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2566 ถึงเดือน ตุลาคม 2566

5. นำแบบทดสอบทดสอบความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับชั้น ปวช.2 ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพร้อมกันในวันที่และเวลาเดียวกันในเดือน ตุลาคม 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบระยะก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples t-test)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้สถิติทดสอบ F-test (One Way MANOVA) และ Univariate test ตามเงื่อนไขข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าว

โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตามเงื่อนไขข้อตกลงเบื้องต้นของการทดสอบความแตกต่างด้านกรให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเรียน ระหว่างนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ ด้วยสถิติทดสอบความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One way MANOVA) ซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของการทดสอบด้วยสถิติดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การทดสอบความเท่าเทียมกันของค่าเฉลี่ยพื้นฐานตัวแปรตามแต่ละตัวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติ t-test (Independent Samples t-test) 2) กำหนดระดับนัยสำคัญสำหรับการทดสอบที่ .05 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามทั้งสองด้าน ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) ของตัวแปรดังกล่าว และ 4) ทดสอบความเป็นโค้งปกติ (Normality test) คะแนนหลังเรียนของตัวแปรตามในแต่ละมิติของการเปรียบเทียบสำหรับนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ด้วยสถิติ Kolmogorov-Smirnov ซึ่งพบว่า 1) พื้นฐานความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีความเท่าเทียมกัน 2) ตัวแปรตามทั้งสองด้านมีความสัมพันธ์กัน และ 3) คะแนนความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีการกระจายเป็นโค้งปกติ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเสริมสร้างความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์วิชากฎหมายแรงงานต่อความสามารถด้านการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ผลการวิจัยนำเสนอตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตัวแปรตาม	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		df	t	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
การให้เหตุผล	45	20.70	1.80	42.80	1.19	19	39.23*	.00
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	80	38.95	2.68	74.95	2.18	19	47.74*	.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 กลุ่มทดลองมีความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถการให้เหตุผลก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 20.70 และ 42.80 ตามลำดับและมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 38.95 และ 74.95 ตามลำดับ เป็นผลมาจากกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้สนับสนุนความสามารถให้เหตุผลภายใต้เงื่อนไขการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การให้เหตุผลดำเนินการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ การสร้างความสนใจ การวิเคราะห์และสร้างความเข้าใจปัญหา การสร้างทางเลือกแก้ปัญหาและนำไปปฏิบัติ การตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยเหตุผลและการประเมินผลและสร้างคุณค่าในตัวเอง นำข้อมูลจากการประเมินผลที่ได้มาสร้างคุณค่าในตัวเองให้เกิดการยอมรับตนเองตามสภาพจริงเกิดความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นความสามารถตนเองทั้งนี้ Boonyoung (2021) เห็นว่า การให้เหตุผลเป็นกระบวนการทางสมองที่เรียนรู้ผ่านการสร้าง ประเมินและตัดสินใจได้อย่างมีตรรกะ ด้วยการวิเคราะห์ อธิบายข้อมูลผ่านสถานการณ์ปัญหาที่ได้การให้เหตุผลจะสร้างความชัดเจนในข้อมูลข่าวสารที่ค้นหามา จากนั้นจะพิจารณาข้อมูลในบริบทปัญหาแล้วอ้างอิงความรู้สนับสนุน และประเมินผลให้ได้คำตอบการแก้ปัญหา Tagasilo et al (2019) เห็นว่า ความสามารถแก้ไขปัญหาของนักศึกษาเป็นการสนับสนุนให้เรียนรู้ผ่านการค้นหาความรู้ โดยมีเป้าหมายแก้ปัญหาบนเงื่อนไขการคิดวิเคราะห์

และใช้เหตุผลอธิบายกระบวนการค้นหาคำตอบภายใต้เงื่อนไขทางเลือกที่สอดคล้องกับบริบทปัญหาอย่างเป็นระบบ จากเหตุผลและปัจจัยเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้นักศึกษากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นักศึกษากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีความสามารถความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงกว่านักศึกษากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบแบบสืบเสาะหาความรู้ ดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลังเรียนของนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบและกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (One way MANOVA)

ตัวแปรอิสระ	สถิติทดสอบ	Value	Hypothesis df	Error df	F	Sig
การให้เหตุผล	Pillai's Trace	.99	2.00	14.00	8111.92 ^b	.00
	Wilks' Lambda	.00	2.00	14.00	8111.92 ^b	.00
	Hotelling's Trace	1158.84	2.00	14.00	8111.92 ^b	.00
	Roy's Largest Root	1158.84	2.00	14.00	8111.92 ^b	.00
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	Pillai's Trace	.98	2.00	33.00	874.16 ^b	.00
	Wilks' Lambda	.019	2.00	33.00	874.16 ^b	.00
	Hotelling's Trace	52.98	2.00	33.00	874.16 ^b	.00
	Roy's Largest Root	52.980	2.00	33.00	874.16 ^b	.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (One way MANOVA) พบว่าทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแบบสืบเสาะหาความรู้ มีความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบด้วย Univariate Tests ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษากลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบและกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบแบบสืบเสาะหาความรู้ด้วย Univariate Test

ตัวแปรตาม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การให้เหตุผล	45	42.80	1.19	Group	1692.80	1	1692.80	675.53*	.00
				Error	85.20	34	2.50		
ลักษณะอันพึงประสงค์	80	74.95	2.18	Group	3694.66	1	3694.66	879.14*	.00
				Error	142.88	34	4.02		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีความสามารถทำให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ อย่างมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ตัวแปรตาม	คะแนนเต็ม	คะแนนทดสอบ	กลุ่มทดลอง (20 คน)		กลุ่มควบคุม (16 คน)	
			\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การให้เหตุผล	45	หลังเรียน	42.80	1.19	29.00	1.96
ลักษณะอันพึงประสงค์	80	หลังเรียน	74.95	2.18	54.56	1.86

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการให้เหตุผลและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถให้เหตุผลเท่ากับ 42.80 และ 29.00 และคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์เท่ากับ 74.95 และ 54.56 ตามลำดับ เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้มีกิจกรรมเสริมสร้างการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ผู้เรียนมีการสืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ นำข้อมูลไปให้เหตุผลสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ผ่านเงื่อนไข พัฒนาทักษะการให้เหตุผลและยกระดับลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับการวิจัยของ Palmer (1991) ซึ่งอธิบายว่า การให้เหตุผลเป็นกระบวนการจัดลำดับข้อมูลสำหรับอธิบายเหตุการณ์หรือปัญหาให้ชัดเจนเพื่อค้นหาคำตอบผ่านการคิดวิเคราะห์และคิดเชิงตรรกะในการทำความเข้าใจปัญหาและนำไปสู่การค้นหาคำตอบด้วยเจตคติด้านบวก สอดคล้องกับหลักทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ตามแนวคิดของ Piaget (1979) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการสร้างความเข้าใจและความคิดรวบยอดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลที่รับรู้ผ่านการคิดภายในและปัจจัยสนับสนุนภายนอก เกิดการผสมผสานความรู้ สร้างสมดุลด้านการรู้คิด การสร้างเครือข่ายเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเหตุผลผ่านเงื่อนไขข้างต้น ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับข้อสรุปของ Sangthong (2020) ที่สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลนั้นครูต้องให้นักศึกษาแสดงเหตุผลมากกว่าการตอบที่ถูกต้อง ต้องไม่สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนหวาดกลัว ควรสนับสนุน ส่งเสริมนักศึกษาให้ได้พูดแสดงเหตุผล แลกเปลี่ยนอย่างอิสระ อาจด้วยวาจา การเขียน ใช้อุปกรณ์หรือบทบาทสมมติเสมือนจริง สอดคล้องกับผลวิจัยของ Kunthong (2019) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกลดข้อขัดข้อง คุณธรรมจริยธรรมเชิงอุดมคติและการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกลดข้อขัดข้องกับคุณธรรมจริยธรรมเชิงอุดมคติที่เกิดขึ้นในสังคมและพบว่าคุณธรรมและจริยธรรมไม่สามารถสอนได้ในเด็กแต่จะทำได้โดยให้รูปแบบที่ตีตามและชี้แนะผู้เรียนเมื่อพบพฤติกรรมไม่เหมาะสมและกระตุ้นให้นำสิ่งที่ตีตามออกมาใช้

สรุปผลการวิจัย

โดยสรุปนักศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความสามารถในการให้เหตุผลและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถให้เหตุผลก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 20.70 และ 42.80 และคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 38.95 และ 74.95 ตามลำดับและนักศึกษากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีความสามารถในการให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถให้เหตุผลเท่ากับ 42.80 และ 29.00 และมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์เท่ากับ 74.95 และ 54.56 ตามลำดับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทในการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้น

2. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ การให้เหตุผลและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีประสิทธิผลและนำไปบูรณาการประยุกต์ในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ ในสาระและระดับชั้นเรียนอื่นๆ ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบนี้ไปปรับใช้กับเนื้อหาวิชากฎหมายอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถการให้เหตุผลและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในวิชากฎหมายเหล่านั้นในระดับชั้นเรียนหรือสาขาวิชาอื่นๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์เป้าหมาย ทางการเรียน

2. ผู้สนใจสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ประกอบการพัฒนาความสามารถและคุณลักษณะด้านอื่น ของผู้เรียนในรายวิชาอื่นๆ ได้ เช่น การส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การกำกับตนเองในการเรียนรู้ ความคิดรวบยอด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความขยัน ความประหยัด อดทนและพึ่งตนเอง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ในการส่งเสริมความสามารถ ด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญของผลการเรียนรู้ เช่น การแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณและการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ โดยอาจประยุกต์หลักการแนวคิด ทฤษฎีอื่นสนับสนุน เช่น การคิดเชิงออกแบบ แนวคิดการเรียนรู้สมองเป็นฐาน แนวคิดกลุ่มร่วมมือและแนวคิด Active Learning เป็นต้น

2. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปวิจัยกับนักศึกษาระดับอื่นตามเงื่อนไขเชิงบริบทการจัดการเรียนการสอนวิชา กฎหมายแรงงานรวมเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษา กับแบบแผนการเรียนรู้ตามรูปแบบอื่นๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

ข้อจำกัดการวิจัย

บริบทการจัดการชั้นเรียนในการวิจัยนี้มีข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกลุ่มผู้เรียนให้มีอิสระในการ เคลื่อนไหว สืบค้น ปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมระหว่างเรียนไม่เพียงพอเท่าที่ควร นอกจากนั้นเนื้อหาและประเด็นปัญหาที่นำมา จัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีข้อจำกัดด้านการสนับสนุนพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเพียงพอและเต็มประสิทธิภาพ

References

- Bansong, A., Isarankura Na Ayudhaya, W. and Makanong, A. (2019). Kānchatkān rianrū doī chai panhā pen thān khōng nakriān nai ra dap namat yom suksā toṅ plāi rōngriān 'um mao prachā san chāngwat Nakhōn Phanom [The Study of the Effectiveness of an Instructional Model based on Social Cognitive Theory and Strategic Life Planning to Enhance Self-Regulation and Health Education Learning Achievement of Lower Secondary School Students in Buriram Province]. *Journal of Education studies, Chulalongkorn University*. 47(Supplement2),345–368.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. NJ, USA : Prentice Hall.
- Bloom, B. S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York, USA : McGraw-Hill.
- Boonyoung, V. (2021). *Khwaṁsāmat nai kānhai hetphon læ phon samrit thāngkān rian khanittasā khōng nak rian chan matthayommasuksā pī thī hā doī chai kānchatkān rianrū bæp neñ krabuānkān khit yāng mī wichāranayān rōwō makap theknik KWDL [Reasoning Ability and Mathematics Achievement of Grade 11 Students by Using Critical Thinking Instruction with KWDL Technigue (Unpublshed doctoral dissertation)]*. Valai Alongkorn Rajabhat University, Pathum Thani, Thailand.
- Bruner, J. (1977). *The process of Education*. Cambridge: Havard University Press.
- Chitman-Booker, L. and Kopp. K. (2013). *The 5Es of Inquiry-Based Science*. CA : Shell Education Publishing.
- Coon, D. and Mitterer, J. D. (2011). *Psychology: A Journey*. (4th ed). Massachusetts, USA : Wadsworth, Cengage Learning.

- Department of Volitional Education, Ministry of Education. (2019). *Luk soot pra-ka-sa-nee-ya-bat Put-ta-suk-ka-rat 2019*. Retrieved September 2022, from <https://bsq.vec.go.th/th-th/>
- Dungkong, V. and Jumpaluang, M. (2022). The development of desirable characteristics indicators of student in the 21 century students under volitional education Phetchaburi Province : *Volitional Education Innovation and Research Journal*. 6(1),138-149.
- Dewey, J. (1910). *How we think*. D.C. : Health & co. publisher.
- Gagnon, G.W. and Collay, M. (2006). *Constructivist learning design: Key questions for teaching to standards*. California, USA : Corwin Press.
- Kozulin, A., Gindis, B., Ageyev, V. S. and Miller, S. M. (2003). *Vygotsky' s Educational Theory in Cultural Context*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Kunthong, T. (2019). *Kānphatthana rūpbāp kānchatkān rianrū phūā sōemsāng khwām chalaī thāng sangkhom khōng wairun [Development of A Learning Management Model for Enhancing Teenagers' Social Intelligence (Unpublished doctoral dissertation)]*. Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- Long, M., Clare W., Karen L., Terri, P. and Kieron, S. (2011). *The Psychology of Education*. (2nded). Oxfordshire, UK : Routledge.
- Ministry of Education. (2017). *Tuā chī wat læ laksūt kēn klāng klum sara kānrianrū witthayasāt (chabap prapprung Phō.Sō. sōngphanhārojihoksip) [Indicators and Core Curriculum Science learning subject group (Revised Edition B.E. 2017)]*. Bangkok : Agricultural Cooperative Association of Thailand Printing House Co., Ltd.
- Nitko, A. J. and Brookhart, S. M. (2011). *Educational Assessment of Students*. (6th ed). Boston, USA : Pearson Education, Inc.
- Palmer, D. A. (1991). *Behavioral Interpretation of Memory*. In Chase, P. & Hayes, L. (Eds.) *Dialogue on verbal behavior*. Mississippi, USA : Context Press.
- Paul, R. (1993). *Teaching Critical Thinking*. Rohnert Park, CA : Center for Critical Thinking and Moral Critique.
- Paungmalit, P. (2016). *Khunnalaksana thī phung prasong khōng naksuksā laksūt nitisāt nai kān fuk prasopkān wichāchīp kotmāī [Desired characteristics of law students in training experience Legal Profession]*. Bangkok : Suan Dusit University.
- Phengwan, S., Prasertsang, P. and Kalam, S. (2022). *Kānphatthana kitchakam kānrianrū tām thritsadi kānrianrū thāng sangkhom klum sara kānrianrū sukkhasuksā læ phalasuksā samrap nak rian namat yom suksā pī thī nung [Management According to the Social Learning Theory in Health Education and Psysical Education for Grade 7 students]*. *Journal of MCU Ubon Review*. 7(2),470-482.
- Piaget, J. (1979). *The Child's Conception of the World*. New Jersey, USA : Littlefield, Adams.
- Samon, S. and Levy, S. T. (2019). Interactions between reasoning about complex systems and conceptual understanding in learning chemistry. *J Res Sci Teach*. 57(1),58-86.
- Sangthong, S. (2020). *Kānphatthana rūpbāp kānchatkān rianrū bāp MECCA phūā sōemsāng khwāmsāmāt nai kā ra' ā nōyā ngōmī wichāranayān samrap nak rian namat yom suksā tōn plai [The Development of MECCA Model to Enhance Critical Reading Abilities for Upper Secondary School Students]*. *Journal of Graduate Studies and Social Sciences, Uttaradit Rajabhat University*. 10(1),105-117.
- Santrock, J. W. (2008). *Educational Psychology*. (3rd ed.). New York, USA : McGraw-Hill Companies Inc.
- Siegler, R. S. and Alibali, M. C. (2005). *Children's Thinking*. New Jersey, USA : Prentice Hall.
- Srisutham, W. (2019). *Kānphatthana kānchatkān rianrū bāp sāngsan pen thān phūā songsoēm kān kē panhā yāng sāngsan læ phon samrit thāngkān rian khōng nak rian namat yom suksā pī thī sī [The Development of Students' Creative problem and Learning of 10th Grade Students by Creative based Learning approach]*. Maha Sarakham : Sciences Education, Rajabhat Mahasarakham University.

- Srisunakrua, A., Khamhaengpol, A. and Pansuppawat, A. (2023). Kānphatthanā khwām chalāt rū dān wittayasāt khōng nak rian namat yom suksā pī thī sām rūang watsadu nai chīwit pra wan dōi kānchatkān rianrū bāep sūpsō hākhwām rū hā nōrōwō makap khwāmru nai nuāhā phanuāk withikān sōn lāe theknōlōyī [Development of Scientific Literacy of Mathayomsuksa 3Students on the Topic of Daily Materials Using Inquiry Model (5E) Combined with TPACK]. *Journal of Humanity and Social Sciences NakhonPhanom University*. 13(3),295-309.
- Tagasilo, S. Mahahing, S. and Charungsirawat, R. (2019). Kānchatkān rianrū dōi chai panhā pen thān khōng nakriān nai ra dap namat yom suksā tōn plāi rōngriān ‘um mao prachā san chāngwat Nakhōn Phanom [Problem-based learning management for students at the upper secondary level, Ummao Prachasan School Nakhon Phanom Provinc]. *Pimontham Research Institute Journal*. 6(2),59-68.
- Whitney, D. R. and Sabers, D. L. (1970). *Improving Essay Examinations III, Use of Item Analysis, Technical Bulletin II, (Mimeographed)*. Iowa City : University Evaluation and Examination Service.
- Woolfolk, A. (2010). *Educational psychology*. (11thed). Columbus, OH : Pearson/Allyn & Bacon.